

Цифровий storytelling як освітня технологія. Використання технології Storetelling на уроках зарубіжної літератури

Підготувала:
Ворожко Л.Є.,
вчитель Запорізької гімназії № 46,
Запорізької міської ради
Запорізької області

Storytelling (story – історія; telling – розповідати) – це ефективний метод донесення інформації до аудиторії шляхом розповідання смішних, зворушливих або повчальних історій з реальними або вигаданими персонажами. Він поєднує в собі психологічні, управлінські та інші аспекти і дозволяє не лише ефективно донести інформацію до аудиторії, а й мотивувати її на певні вчинки і отримати максимально високі результати. Тому, цей метод сьогодні активно використовується у різних сферах людського буття.

Цифрова розповідь (Digital Storytelling) – це вид традиційної розповіді, що виконана в цифровому форматі. В результаті використання даної технології з'являється медіа-продукт малої форми – власне цифрова розповідь – digital story, для створення і презентації якого в інтерактивному режимі застосовуються цифрові, онлайн-інструменти. В цифровій розповіді використовуються анімація, фото-, аудіо- та відеоматеріали, представлені виключно на електронних носіях, що робить її комбінованим навчальним засобом, який поєднує в собі візуальну, образну, музичну, словесну складові і задовольняє пізнавальні потреби учнів із різними стилями сприйняття інформації. Цифрова розповідь може стати потужним навчальним інструментом для вчителів та їх учнів як в процесі оволодіння навчальною програмою, так і для формування та розвитку інформаційно-цифрової компетентності.

У найбільш широкому сенсі цифрова розповідь розглядається в роботах різних авторів як будь-яке оповідання, створене з використанням цифрових технологій: **веб-розповідь, інтерактивна розповідь, гіпертекст, комп'ютерна гра, блог, відеорозповідь, аудіо- та відеопідкасти** тощо. До цифрових розповідей зараховують також зняті цифровою відеокамерою **рекламні ролики, а також художні та документальні фільми.**

Цифрова розповідь як техніка подачі навчальної інформації виконує наступні функції: наставницьку; виховну; мотивуючу; освітню; розвивальну.

Існує безліч різноманітних типів цифрових розповідей, які можна представити у трьох основних категоріях:

- 1) особисті історії – розповіді про значимі події з життя розповідача;
- 2) історичні документальні історії – розповіді про драматичні події історичного минулого;
- 3) прикладні історії, призначені для інформування або інструктування з певних питань.

Для початку роботи над створенням цифрових розповідей існують декілька основних елементів.

1. Точка зору – ставлення автора цифрової розповіді до теми, якій вона присвячена.
2. Драматичне питання – питання, відповідь на яке міститься наприкінці розповіді.
3. Емоційний контент – проблемні питання, які «чіпляють за живе» вашу аудиторію.
4. «Дар голосу» – спосіб персоналізувати розповідь із метою допомогти аудиторії зрозуміти її контекст.
5. «Сила саундтреку» – музика або інші звуки для підтримки лінії розповіді.
6. Лаконічність – використання досить простого змісту, щоб розповісти історію, занадто не перевантажуючи її інформацією.

7. Темп – пов'язаний із лаконічністю, однак має справу зі швидкістю розгортання подій у вашій історії

Одне з перших рішень, яке повинен прийняти педагог, розглядаючи освітні можливості цифрової розповіді, полягає у виборі, хто їх створюватиме. Деякі педагоги можуть вирішити спочатку створити власні цифрові розповіді та показати їх своїм учням як спосіб подачі нового матеріалу, залучити увагу учнівської аудиторії та підвищити їх зацікавленість до навчання. Цифрова розповідь може забезпечити педагогів потужним інструментом для мотивування учнів, допомогти їм у розумінні складного навчального матеріалу. Після перегляду зразків цифрових розповідей учні можуть отримувати завдання, в яких їм спочатку пропонується вивчити тему, а потім обрати конкретну точку зору. Цей вид діяльності може викликати інтерес, підсилити увагу та мотивацію до навчання у молоді цифрового покоління.

Учні, які створюють свої власні цифрові розповіді, розвивають комунікативні навички, навчившись організовувати свої ідеї, задавати питання, висловлювати думку та будувати аргументи. Окрім того, коли цифрові історії публікуються в Інтернеті, учні мають можливість поділитися своєю роботою з однолітками та отримувати цінний досвід у критиці власних та чужих інтелектуальних доробків, що збільшує емоційний інтелект та сприяє соціальній адаптації.

Коли учні створюють свої власні цифрові історії, це забезпечує їм міцну основу навичок 21 століття: поєднання візуальної грамотності; здатності розуміти, виробляти та спілкуватися через візуальні образи; глобальну грамотність; вміння читати, інтерпретувати, реагувати та контекстувати повідомлення з загальної та з точки зору цифрової грамотності, здатність ефективно і критично орієнтуватися в інформаційному просторі, оцінювати та створювати власний інформаційний контент, використовуючи цілий ряд цифрових технологій.

Дослідники пропонують певний алгоритм роботи над створенням цифрової розповіді:

- вибір теми та написання сценарію; – пошук та збір цифрових ресурсів (графічні, аудіо- та відеоресурси);

- вибір вмісту цифрової розповіді (на даному етапі відбувається власне створення цифрової розповіді шляхом комбінування обраних цифрових ресурсів із текстовим вмістом відповідно до сценарію; важливим моментом є процес розкадрування для забезпечення текстурного та візуального огляду вашого плану цифрової історії).

- імпорт, запис, завершення (для успішного виконання даних завдань знадобляться відповідні інструменти, наприклад, мікрофон чи диктофон для озвучування, а також програмні продукти на зразок **WeVideo** для імпортування цифрової розповіді). – розповсюдження: поділіться своєю історією та навчіть інших її створенню.

Оскільки цифрова розповідь є актуальним форматом підтримання комунікації, існує безліч технічних рішень і підходів для створення подібного роду продуктів. Цифрова розповідь може бути реалізована у форматі відеоролика, презентації або HTML-сторінок із мультимедійним контентом. Інтернет пропонує безліч навчальних веб-сайтів, де можна ознайомитися з технологією створення цифрових розповідей, завантажити безкоштовні допоміжні програми, побачити приклади готових цифрових продуктів. Подібні веб-сайти можна умовно згрупувати відповідно до рівня інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх авторів цифрових розповідей:

Початковий (ресурси для створення коміксів і цифрові книги): Dvolver, Make Beliefs Comix Pixton, Storyboarding, Stripgenerator, ToonDoo, Newspaper Clipping Generator.

Середній (голосові, розмовні та ресурси для роботи над проектами): Read The Words, Soungle, YAKIToME, Scribblar, VoiceThread, Blabberize, ZamZar.

Вищий (ресурси для презентацій): Keynote, Prezi, Animoto, ESL Video, JayCut.

Цифрова розповідь - це метод електронної комунікації, заснований на організації мультимедійного контенту навколо однієї історії. Цей метод комунікації може бути реалізований на основі різноманітних технологічних рішень. Пропонуємо деякі формати представлення цифрових історій, а також онлайн-сервіси та програмні продукти для ПК, які підходять для їх створення.

Мальоване відео. За основу мальованого відео (або дудл-відео) обрано анімаційний прийом - глядач спостерігає за рукою умовного художника, котра малює стилізовані картинки. Якщо в учнів є відповідні навички – вони можуть малювати самостійно і знімати процес на відеокамеру, якщо немає - використовувати ресурси для створення роликів в цьому стилі: VideoScribe (www.sparkol.com), Powtoon (www.powtoon.com), які дозволяють промальовувати зображення з бібліотеки або створювати власні, режисерувати сцени ролика і додавати закадровий голос оповідача.

Анімований сторітеллінг. Створюється і озвучується відеоролик, усі візуальні елементи якого знаходяться в русі. Для швидкого створення навчальних проектів у цьому стилі доцільно використовувати онлайн-сервіси, які пропонують готові бібліотеки персонажів, кліпарту й анімаційних ефектів, а також необхідний інструментарій (Powtoon, GoAnimate - goanimate.com).

Комікси і розкадровки. Онлайн-сервіс Pixton (www.pixton.com) окрім численних шаблонів сцен і багатой бібліотеки кліпарту дозволяє створювати власних персонажів, налаштовувати їх пози, міміку, жести, створювати свої сцени, об'єднуючи їх в комікси і розкадровки. Утворені зображення і композиції можна розглядати як невеликі самостійні проекти або використовувати у якості робочих матеріалів для створення презентацій і відеороликів.

Цифрова розповідь привернула увагу педагогів як комбінований навчальний засіб, що об'єднує в собі візуальну, образну, музичну і словесну складові. Цифрова розповідь сприяє розвитку в учнів цілого ряду універсальних навчальних умінь: творчо і критично мислити; ставити навчальні завдання і вирішувати їх; використовувати приховані можливості людського розуму; працювати з інформацією з використанням цифрових технологій (не тільки знаходити, але й створювати власний контент); бути уважним до деталей; робити висновки з прочитаного; грамотно підбирати і застосовувати звукоряд; орієнтуватися і працювати з ІКТ; ефективно використовувати усну і письмову комунікацію; працювати у співпраці, правильно цитувати джерела, оформляти посилання, дотримуючись авторського права; створювати проектні роботи. Пропонуємо вашій увазі добірку онлайн-сервісів для створення відеопрезентацій: <https://osvitanova.com.ua/posts/3377-5-prohram-stvoryty-video-prezentatsiuv>

1. SparkolPro

З програмою для відео презентацій **SparkolPro** створюються анімаційні ролики з **ефектом малювання від руки**. Подібна система розробки презентацій надзвичайно проста і вишукана водночас, що і робить SparkolPro популярним серед аудиторії різного віку.

- Перед тим, як користуватися SparkolPro, слід завантажити програму на свій ПК. Встановлення займає декілька хвилин.
- **Користувачеві надається пробна версія продукту. Безкоштовно нею можна користуватися протягом 7 днів.**
- Програма відразу надає користувачеві три шаблони відеороликів. Вони орієнтовані на презентацію переваг товару.

- SparkolPro дозволяє вставляти в ролик власний голос. Крім того, можна вибрати варіант зі списку готових аудіо.
- Презентацію можна зберігати як в форматі PDF, так і в вигляді відео.

2. PowToon

PowToon — це безкоштовний онлайн-сервіс, який можна використовувати для різних цілей: особистих, професійних та навчальних. Система просить користувача вибрати один пункт із вищезгаданого списку: особисті, професійні та навчальні цілі — щоби розпочати роботу. Від вибору залежить функціонал сервісу та стиль шаблонів, що пропонуються. По принципу роботи програма для презентацій PowToon схожа на PowerPoint: також видає декілька шаблонів, після чого пропонує по черзі оформляти слайди.

- На слайдах можна розміщувати текст, звук, фігури і графіку. Текст можна як набирати, так і писати від руки.
- Створену презентацію можна відразу експортувати на YouTube.
- Хоча сервіс і безкоштовний, він дозволяє користувачеві **розширити функціонал за гроші**. Наприклад, в безкоштовній версії доступні не всі шаблони, а відео на YouTube завантажується в якості не вище 480p. І особисто мені муляє око великий логотип PowToon у нижньому кутку на кожному слайді та при перегляді відео презентації.

3. Moovly

Програмка для презентацій Moovly — пропонує користувачеві як готові шаблони, так і можливість створювати презентацію з нуля. У програми доволі простий інтерфейс. Якщо ж виникають питання, на них дає відповіді чат-бот, встановлений на сайті.

- Кожен елемент презентації можна «оживити». Є декілька варіантів цієї дії. Наявність такого вибору дозволяє зробити анімаційний відео ролик унікальним і незвичайним.
- Moovly дозволяє розробляти як відеопрезентації, так і банери.
- Програма формально платна. Хоча є безкоштовний варіант Moovly, але він має обмежений функціонал. Наприклад, меншу кількість шаблонів та ліміт на відео — кожна презентація не довше 10 хвилин.

Вчитель Новопечерської школи, фіналіст Global Teacher Prize Ukraine і гуру зі створення цифрового освітнього контенту **Юрій Гайдученко** дбайливо зібрав та описав понад три десятки онлайн-інструментів, за допомогою яких вчителі можуть створювати презентації з відео, аудіо.

Ознайомитися з ними можна за посиланням: <https://osvitoria.media/experience/36-resursiv-shho-dopomozhut-vam-staty-osvitnim-guru-na-karantyni/>

За наступним посиланням є 9 безкоштовних інструментів для створення цифрової розповіді з відео прикладами готового продукту. (Digital Storytelling)

<https://cameralabs.org/7486-9-besplatnykh-instrumentov-dlya-sozdaniya-tsifrovogo-rasskaza-digital-storytelling>

Розмаїття програм і форматів дозволяє обирати технологію створення цифрової розповіді залежно від кількості навчальних годин, рівня комп'ютерної грамотності учнів і дисципліни, що вивчається.

Список використаних джерел

1. <https://osvitanova.com.ua/posts/3377-5-prohram-stvoryty-video-prezentatsiiu>
2. <https://osvitoria.media/experience/36-resursiv-shho-dopomozhut-vam-staty-osvitnim-guru-na-karantyni/>
3. <https://cameralabs.org/7486-9-besplatnykh-instrumentov-dlya-sozdaniya-tsifrovogo-rasskaza-digital-storytelling>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=YrhoTxM7rZc>
5. <https://vseosvita.ua/library/navchalno-metodicnij-posibnik-storytelling-istorii-aki-navchaut-205089.html>
6. <https://cyberleninka.ru/article/n/mediyni-tehnologiyi-v-osviti-stvorenniya-ta-vikoristannya-a-tsifrovoyi-rozpovidy-digital-storytelling/viewer>
7. <https://www.youtube.com/watch?v=E7e4wTYN0HA><https://www.youtube.com/watch?v=m5zrWTbVQz4>

(Canva (можна створити свій комікс, чи скористатися готовим сторібордрм) Storyboard(сторибод)) «Історії в коміксах

